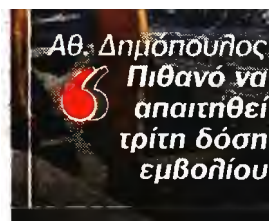
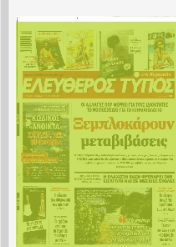

📄 Τρίτη δόση εμβολίου COVID-19

Πηγή: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ **Σελ.:** 1,7 **Ημερομηνία έκδοσης:** 18-07-2021
Αρθρογράφος: **Επιφάνεια** 467.11 cm² **Κυκλοφορία:** 12000
Θέματα: ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Άποψη

Θάνος Δημόπουλος
Καθηγητής Θεραπευτικής-Αιματολογίας-
Ογκολογίας Ιατρικής Σχολής,
Πρύτανης ΕΚΠΑ

Τρίτη δόση εμβολίου COVID-19

Μία μειωμένη ανοσολογική απάντηση μετά τη χορήγηση εμβολίου έναντι του SARS-CoV-2 έχει παρατηρηθεί σε ασθενείς μετά από μεταμόσχευση συμπαγών οργάνων ή σε ασθενείς με κακοήγη ογκολογικά ή αιματολογικά νοσήματα, συγκριτικά με τους υγιείς εμβολιασθέντες. Παράγοντες που σχετίζονται τόσο με τα συγκεκριμένα νοσήματα όσο και με την απαιτούμενη ανοσοκατασταλτική αγωγή που λαμβάνουν οι ασθενείς έχουν συσχετιστεί με την υποβέλτιστη ανοσολογική απάντηση.

ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΣΗΣ περιγραφεί αρκετές περιπτώσεις σοβαρής λοίμωξης COVID-19 σε τέτοιους ασθενείς μετά την ολοκλήρωση του εμβολιασμού τους. Ασθενείς με καρκίνο υπό αγωγή εμφανίζουν ανοσολογική ανταπόκριση μετά τον εμβολιασμό τους, ωστόσο το επίπεδο της αντισωματικής απάντησης είναι υποδεέστερο συγκριτικά με τους υγιείς. Επομένως, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τίτλος των αντισωμάτων αναμένεται να παρουσιάζει μια πτώση σε συνάρτηση με τον χρόνο, οι ασθενείς αυτοί αναμένεται να απολέσουν ταχύτερα την αντισωματική ανταπόκριση μετά το εμβόλιο συγκριτικά με τους υγιείς. Αυτό οδήγησε τις γαλλικές αρχές υγείας να προτείνουν μία τρίτη δόση εμβολίου σε ασθενείς με σοβαρά συμπαρομαρτούνα νοσήματα όπως καρκίνος και μεταμόσχευση οργάνων.

ΠΡΟΣΦΑΤΑ δημοσιεύτηκε μια σειρά 101 μεταμοσχευμένων ασθενών συμπαγών οργάνων που έλαβαν τρίτη δόση εμβολίου mRNA της εταιρίας Pfizer. Οι πρώτες δύο δόσεις είχαν απόσταση ενός μήνα και η τρίτη δόση δόθηκε 61 ημέρες μετά τη δεύτερη. Ο τίτλος των αντισωμάτων ήταν 0% πριν την πρώτη δόση, 4% πριν τη δεύτερη, 40% πριν την τρίτη, και 68% 4 εβδομάδες μετά την τρίτη δόση.

ΤΟ 44% των αρνητικών ασθενών για αντισώματα πριν την τρίτη δόση, απέκτησε θετικό τίτλο μετά, και σε όσους είχαν θετικό τίτλο αντισωμάτων πριν την τρίτη δόση, ο τίτλος αυτός αυξήθηκε σημαντικά μετά την τρίτη δόση. Οι ασθενείς που δεν είχαν αντισωματική απάντηση ήταν μεγάλοι σε ηλικία, είχαν ανοσοκαταστολή σε μεγαλύτερο βαθμό και είχαν χαμηλότερη πειραματική κάθαρση (νεφρική λειτουργία). Επίσης, κανείς από αυτούς τους ασθενείς δεν εμφάνισε λοίμωξη COVID-19 μετά την τρίτη δόση του εμβολίου, ενώ δεν παρατηρήθηκαν σοβαρές ανεπιθύμητες ενέργειες. Είναι πιθανό ότι ανάλογη στρατηγική τριών δόσεων να εφαρμοστεί στο μέλλον και σε άλλες κατηγορίες ασθενών που λαμβάνουν ανοσοκατασταλτικές θεραπείες, εφόσον οι κλινικές μελέτες που βρίσκονται σε εξέλιξη δώσουν θετικά αποτελέσματα.

ΣΥΜΦΩΝΑ ΚΑΙ με τον διευθυντή του Εθνικού Ινστιτούτου Αλλεργίας και Λοιμωδών Νοσημάτων των ΗΠΑ δρ Αντονι Φαούτσι, η προστασία που προσφέρουν τα εμβόλια θα φθίνει με τον χρόνο και τελικά θα χρειαστεί αναμνηστική δόση. Δεν θα πρέπει να θεωρούμε ότι ο αρχικός εμβολιασμός θα μας προσφέρει απεριόριστα προστασία έναντι του SARS-CoV-2.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ για το χρονικό ορίζοντα που θα απαιτηθεί αναμνηστική δόση αποτελεί τόσο η αύξηση των λοιμώξεων COVID-19 στους συμμετέχοντες στις κλινικές μελέτες των εμβολίων και εμβολιάστηκαν το 2020, καθώς και εργαστηριακά δεδομένα που θα υποδεικνύουν πως φθίνει η προστασία που προσφέρει το εμβόλιο. Είναι επομένως πολύ πιθανό να απαιτούνται τελικά ετήσιες αναμνηστικές δόσεις κατά αναλογία με το εμβόλιο έναντι της γρίπης. 📌